

Ekonomporträttet

HUGO HEGELAND

Gustaf Åkerman

Det torde tillhöra sällsyntheten att två bröder i ett land, litet som Sverige, blir professorer i samma ämne. Gustaf Åkerman, född 1888, var emellertid från början av sina akademiska studier mindre inriktad på nationalekonomi än den åtta år yngre brodern Johan och avlade en jur kand i Uppsala, fullgjorde tingstjänstgöring 1914-17 och innehade anställning som attaché och t f 2:e sekreterare i Utrikesdepartementet 1915-18. Efter att under denna tid ha återupptagit sina nationalekonomiska studier, disputerade han 1923 på avhandlingen *Realkapital und Kapitalzins* och blev docent i nationalekonomi vid Lunds universitet året därpå, då han publicerade en andra del som behandlade dynamiska förhållanden. 1931 utnämndes han, i knivskarp konkurrens med Erik Lindahl, till professor i nationalekonomi och sociologi – en ämneskombination tillkommen för företrädaren, Gustaf Steffen – vid Göteborgs universitet.

Tiden som tingsnotarie och som attaché krävde blott en mindre del av Åkermans kreativitet och han hade inspirerats

HUGO HEGELAND, tidigare professor i nationalekonomi vid universitetet i Umeå, är ledamot av Riksdagen.

av Knut Wicksells *Über Wert, Kapital und Rente* [1893] att vidareutveckla problemet rörande det samhälleliga fasta kapitalets samverkan i produktionen med den fria arbetskraften. Han byggde därvid på Böhm-Bawerks lönefondsteori så som Wicksell utvecklat den i sina *Vorlesungen über Nationalökonomie* [1913]. Han hade dessutom starkt påverkats av J B Clarks fördelningslära och den skotsk-amerikanske nationalekonomen John Raes länge obemärkta arbete från 1834, men år 1905 återutgivna under titeln *Sociological Theory of Capital*. Främst analyserar Åkerman verkningarna av en bestämd relation mellan brukslön för realkapitalet och rådande arbetslön på realkapitalets fördelaktigaste livslängd, varvid han tillämpade Böhm-Bawerks sats att när arbetslönerna ökas, kommer produktionsperioden att förlängas. Åkerman visar genom att – under vissa förenklade antaganden – siffermässigt fastställa sambandet mellan årsproduktionens, arbetslönens och kapitalräntans storlek vid varje antagen kapitalmängd per capita hur en viss "livslängd" hos varje nytillverkad maskin medför största möjliga forrättning av det i maskinen investerade kapitalet. Enligt Wicksell gör han det "på ett synnerligen fyndigt och åskådligt sätt" (Wicksell [1923] s 150) och Wicksell inleder sin ingående recension med att han re-

dan på manuskriptstadiet livligt intresserade sig för avhandlingen och ger "författaren det vitsordet, att han med sällspord energi och konsekvens ävensom stort skarpsinne fullföljt sin allt annat än lätta uppgift" (s 145) samt att han "lämnat ett mycket betydelsefullt bidrag till kapitalteorin" (s 157).

8-timmarsdagen och industrins rationalisering

Att Åkerman skulle engagera sig i den teoretiska debatten om verkningarna av 8-timmarsdagens införande förvånar inte. Debatten hade initierats av Bertil Ohlin i två längre artiklar i *Ekonomisk Tidskrift* ([1924] och [1925]) där denne uttrycker sin förvåning över att en fråga av så oerhört stor praktisk betydelse endast i ringa grad teoretiskt behandlats i syfte att söka fastställa dess inverkan på nationalinkomstens fördelning. Ohlin fann att de kapitalkonstruerande industrierna redan från början av övergångstiden borde uppvisa en ökad arbetsintensitet som till större delen kompenserade arbetsdagens förkortning, vilket Åkerman ifrågasatte och drog slutsatsen "att 8-timmarsdagens plötsliga och oförmedlade införande ej blott var till stor skada för samhällekonomin i stort sett, utan även för arbetarna själva" (Åkerman [1925] s 268).

I en följande längre artikel – "Den industriella arbetslönens utveckling och återverkningar" [1927] – är slutsatsen att den monopolistiska lönepolitiken framkallat en reduktion av efterfrågan på arbetskraft som motsvarade den förefintliga arbetslösheten. Mot detta argumenterade aktuarien Gustaf Silén, som menade att huvudorsakerna till den höga arbetslösheten var den kraftiga ökningen i de arbetsföra åldrarna samt 1921 års kris och efterverkningar för vårt land. Olika uppfattningar om den av löneökningen framkallade maskinsubstitutionens återverkningar förklarar också den bristande samstämmigheten.

Tack vare Arbetslöshetsutredningens initiativ tillkallades Åkerman som sakkunnig för en utredning som fick titeln *Om den industriella rationaliseringen och dess verkningar, särskilt beträffande arbetssysselsättningen* (Åkerman [1931]) där flera av de av honom och Ohlin tidigare diskuterade frågorna fick mer tillfredsställande svar. Åkermans studie är ett pionjärbete. 22 olika företag inom skilda branscher analyseras ingående varefter ges en utförlig systematisering.

Utgångspunkt är givetvis begreppet rationalisering, varmed Åkerman menar att den "i vidsträckt bemärkelse kan anses omfatta alla inom vederbörande företag vidtagna åtgärder, varigenom dess räntabilitet på grundval av rådande priser på produkter och produktionsmedel kan höjas" (s 9). Han skiljer mellan rationalisering av drifttekniken, den inre förvaltningen samt inköps- och försäljningsverksamheten och kallar det förstnämnda slaget för *merkantil rationalisering* och de båda sistnämnda *intern rationalisering*.

Slutsatsen blir att vid en sluten marknad leder mekaniseringen till en viss bestående arbetslöshet medan arbetslöshet som uppstår till följd av att övriga rationaliseringsformer i stort sett absorberas genom den samtidigt åstadkomna måttliga produktionsökningen inom vertikalgrenens samtliga etapper. För exportindustrier eller hemmamarknadsindustrier med effektiv utländsk importkonkurrens blir verkningarna betydligt gynnsammare. En mekanisering kan då t o m leda till en ökning av arbetarantalet inte blott i berörda branscher utan i hela branschen, vertikalt sett.

Näst mekanisering har produktion i större skala oftast förekommit som rationaliseringsfenomen. Till viss del har mekaniseringen drivits fram av de starka lönehöjningarna sedan början av 1920-talet men rationaliseringen anses ha sin väsentliga grund i en ny psykologi hos företagsledarna, som tycks ha vaknat upp inför förändringen. Professor Sven Brisman

skrev f ö i sin recension av utredningen (*GHT* 1932-07-20) att många vetenskaps-grenar skulle må gott av en grundlig rationalisering, inte minst nationalekonomi!

Oaktat Åkerman disputerat på en hög-teoretisk avhandling blev han alltmer intresserad av faktiska, tekniska produktionsförhållanden. I artikeln "Olika automatiseringsetapper" [1956] påpekas att ett stort svalg etablerat sig mellan nationalekonomi och teknik vilket fått allt ofördelaktigare teoretiska och praktiska konsekvenser. Följden hade blivit "att den nationalekonomiska allmänna produktionsteorin sedan ett halvsekel råkat in i ett tillstånd av allt mer utpräglad stagnation" (s 141). Artikeln innehåller en rad konkretiseringar av olika automatiseringsetapper som varje produktionstekniskt intresserad ekonom än idag har god behållning av att läsa.

I ett något senare inlägg om spindel-vävsteomet kritiseras H Schultz, J Tinbergen, O Ricci och P Samuelson för att de inte skiljer mellan utbudsförhållanden på kort och på lång sikt utan antar en given utbudskurva (Åkerman [1957]). Även Erik Lundberg och Erich Schneider kritiseras, låt vara att deras antaganden något skiljer sig från de förstnämndas. Åkerman visar att det kända teoremet kan tillämpas endast i mycket begränsad utsträckning och då blott på industriella produktionsprocesser och inte agrara.

Ekonomisk politik

På eget initiativ tillkom studien *Mjölkgre-lingen* [1937] och hade väl sin rot i Åker-mans starka krav på förnuft i näringspoli-tiken men också i hans starka rättskänsla. All erfarenhet av regleringen visade att hela systemet behövde revideras och re-geringen tillsatte i mars 1933 en utred-ning. Trots att den tidigare ställt sig avvi-sande mot mjölkgrelingen ingicks den s k kohandeln mellan Socialdemokrater och Bondeförbundet, innebärande att

hela jordbruksregleringen accepterades.

En förutsättning för att denna helom-vändning skulle godtas var uppenbarligen mjölkgrelingens ytterst invecklade och svårförståeliga natur, som medförde att endast ett fåtal personer i och utanför riksdagen begrep sammanhangen, medan de personer som borde satts i stånd att på ett mera opartiskt och opåverkat sätt be-döma och kontrollera mjölkgrelingen, framför allt riksdagens övriga ledamöter, i realiteten var ur stånd att utöva sina nyt-tiga funktioner, avslutar Åkerman sin sammanfattning samt understryker att varje näringsgren, som genom statsmak-ternas försorg överlämnats till en privat-monopolistisk organisation, borde vara föremål för en fortlöpande kontroll och dirigering från riksdagens sida. Detta hade emellertid försvårats – för att inte säga omöjliggjorts – genom riksförening-ens bristfälliga redovisning av mjölkgre-lingen "vilket innebär ett allvarligt avsteg från de demokratiska huvudprinciperna" (s 250). Han föreslår därför ett reform-program vad gäller årsberättelsernas in-nehåll och publicering och påpekar att det pricipiellt är "oriktigt, att den enda utför-liga berättelsen rörande en invecklad nä-ringsreglering skall utformas uteslutande av det privatmonopolistiska organ, som satts att i sitt eget intresse sköta den-samma" (s 251).

Åkerman intresserade sig också för andra näringslivsfrågor, för skattefrågor – särskilt företagsbeskattningen – och under sin emerititid särskilt bostadsmarkna-dens problem. Han bidrog med ett inlägg i *Ekonomisk Tidskrift* om bostadsefter-frågans inkomstkänslighet och om dess priskänslighet (Åkerman [1957]), följd av "Befolkningsändringar och bostadseko-nometri" (Åkerman [1959]), där han kri-tiskt granskar bidrag från G Albinsson, R Bentzel och S Rydorff och kräver att seri-ösa ekonometriska behandlingar av olika konsumtionsområden regelmässigt borde innehålla korta framställningar av den an-vända matematiska regressionsappara-

ten. I ett diskussionsinlägg i samma tidskrift [1958] hade han dessförinnan ingående granskat de förutsättningar som bör läggas till grund för sådana ekonomiska undersökningar som Bentzel m fl [1957] utfört i studien *Sveriges privata konsumtion 1931-55*.

Penningpolitik, valutapolitik och allmän prispolitik tillhörde också Åkermans intresseområden och han ifrågasatte Erik Lindahls uppfattning att man efter andra världskrigets slut borde acceptera en prisnivå på mellan 125 och 130 (1938=100). Åkerman menade att det skulle "på ett svårt och omotiverat sätt kränka alla redan år 1939 existerande långivares intressen" ([1943] s 249) och föreslog att prisnivåhöjningen begränsades till högst 10 procent! Redan år 1921 skrev han om "Inflation, penningmängd och ränta" (Åkerman [1921]) och byggde bl a på Wicksells teori om undernormal ränta samt David Davidsons inflationsanalys. Avslutningsvis föreslår han, med utgångspunkt från Wicksells formulering av kvantitetsteorin, en omformulering innebärande att teorin riktigare borde kallas proportionalteorin.

Sysselsättningsproblemet

Åkerman var, som framgått, tidigt intresserad av sysselsättningsproblemet och blev djupt besviken på Keynes *General Theory* [1936] som enligt hans uppfattning till större delen rörde sig med mycket godtyckliga och oklara förutsättningar och ett stort antal förvirrande begreppsglidningar:

"Långt ifrån att bokens anseende därigenom minskats har det i stället ökats. Var och en, som omfattat författarens praktiska konklusioner och recept, har i boken kunnat inlagga sina egna teoretiska uppfattningar. Kritiken av boken har åter haft det svårt av det skalet, att nästan ingen riktigt vet vad författaren på avgorande punkter menat. Parallellen Marx och hans Das Kapital är i dessa avseenden påfallande."

Det citerade – påminnande om J Schumpeters kritik – återfinns i *Engelsk arbetslöshet och arbetslöshetspolitik* (Åkerman [1947] s 9) vars huvudsyfte är att förklara den särskilt under 1930-talet bestående arbetslösheten i England. Enligt Keynes berodde arbetslösheten på ett för stort sparande, vilket Åkerman be- tvivlade. Han visar att orsakerna till den engelska arbetslöshetens ökande omfattning under mellankrigstiden i stor utsträckning var av historisk natur och låg långt tillbaka i tiden.

Åkermans starkt kritiska inställning till Keynes föranledde Gösta Rehn till en mycket polemisk recension (Rehn [1948]) vilken enligt min uppfattning är klart orättvis. Rehn ursäktar sig med att boken i många delar är starkt polemisk, vilket jag efter förnyad genomläsning har svårt att förstå. Att vara polemisk betyder ju att vara stridslysten. Åkermans arbete är i huvudsak en mycket objektiv framställning och Rehn avslutar sin ingående recension med att erkänna "att man i Åkermans bok har tillfalle att lara sig åtskilligt om arbetslöshet i allmänhet som om den engelska arbetslösheten" (s 184) inte minst vad beträffar analysen av arbetslöshetens typologiska utveckling och orsaker.

Rehn har dock rätt i ett par kritiska anmärkningar vad gäller Åkermans slutsats rörande omflyttningsarbetslöshetens omfattning, begreppet irreell arbetslöshet, dvs statistisk missvisning, samt möjligheterna för de arbetslösa i "depressed areas" i norr att genom omflyttning få sysselsättning i södra England. Han har också fog för sin invändning att man inte, som Åkerman menar, genom att studera statistik över sparandets utveckling kan dra några slutsatser om i vilken utsträckning en tendens till översparande i förhållande till investeringarna är orsakerna till bestående arbetslöshet.

Vad Åkerman bl a visar med sin studie är att Keynes konjunkturella underkonsumtionsteori inte förklarar den omfat-

tande arbetslösheten i mellankrigstidens England. Den direkta kritiken av Keynes sysselsättningsteori omfattar blott några sidor av bokens totala 159. Och det är tack vare "en utförlig analys av arbetslöshetens sammansättning och olika ytt-ringar, dess längd för olika individer, säsongväxlingarnas inverkan osv" (s 18) – för att använda Rehns egna ord när han återger Åkermans utgångspunkt för kritiken av Beveridges uppskattning av "arbetslöshetsminimum vid full sysselsättning" – som Åkerman på mig verkar helt övertygande.

Utbildningspolitik

Bröderna Åkerman var inte bara mycket allmänbildade utöver stor språkkunskap – diplomatbarn som de var – utan också allmänpolitiskt intresserade och deltog flitigt i debatten, bl a den utbildningspolitiska. Redan år 1920 föreslog Gustaf Åkerman en utbildning för domstols- och administrativa jurister, vilken i sina huvuddrag var nära identisk med vad den juridiska och socialvetenskapliga utbildningskommittén långt senare föreslog (SOU 1953:15 och 16). Till förslaget hade han stimulerats av ett par riksdagsmotioner, vari anhölls om en utredning om på vilket sätt man skulle kunna förändra ämbetsverkens organisation och arbetssätt för att uppnå en effektiv begränsning av statens administrationskostnader. Åkerman anförde särskilt att de blivande förvaltningstjänstemännen i sin ämbetsexamen erhöill alltför ringa ekonomisk och statsvetenskaplig kunskap. Hans förslag innebar att efter tre års inledande studier skulle följa en tids praktisk tjänstgöring, varefter studierna återupptogs, ledande fram till en judiciell resp administrativ licentiatexamen som skulle "få avsevärd likhet med den pedagogiskt och praktiskt alldeles riktigt konstruerade medicinska utbildningen" (Åkerman [1920] s 365).

I vissa enskildheter var Åkerman kri-

tisk mot kommitténs förslag, bl a att nationalekonomi skulle studeras i 20 och inte 30 veckor. Samuelsons *Economics* [1948], som fördes fram som lämplig lärobok, ansåg han vara absolut olämplig för allt annat än populära studier och beskrev den som en samling osammanhängande short stories, utbristande: "Vilken utomordentlig röra!" (Åkerman [1953] s 229). (Parentetiskt kan nämnas att Åkerman i en längre artikel i *Svenska Läkartidningen* [1957] gjorde formligen mos av Freuds driftlära genom att blott sammanställa dennes många motstridiga teser.)

Åkerman betonade alltid vikten av att vissa icke ekonomiska studier föregått de nationalekonomiska, framför allt studiet av statistik, inkl befolkningslära. Det förvånar därför inte att han engagerade sig även i debatten om gymnasiet och realskolan, där han bl a delade uppfattningen att det rådde överproduktion av studenter! Han betonade också vikten av ståndscirkulation nedåt. Eftersom en studentutbildad fader även ville se en mindre begåvad son ta studentexamen i stället för att nöja sig med realexamen, föreslog han en förbättring av denna examens "värde och reputation" (Åkerman [1941] s 216-217) och var tidigt ute med att föreslå inrättandet av en social linje mellan gymnasiets real- och latinlinjer. En sådan skulle i hög grad lämpa sig som underlag för studier till statsvetenskaplig examen och annan socialvetenskaplig utbildning liksom för studier vid handels-högskolor (Åkerman [1942]).

Även lärarens roll och uppsättningen lärare vid universiteten diskuterade Åkerman engagerat, liksom brodern, och pläderade för införandet av biträdande lärare [1945]. De nya lärarna borde betecknas undervisningsassistenter samt ha erhållit kvalificerat betyg på sin licentiatavhandling. Prövningen vid denna examen borde utvecklas mot de villkor som gällde för doktorsgraden och avhandlingen utges i större antal exemplar samt vara allmänt tillgänglig för övriga lärare och för

studerande vid ifrågavarande högskola. Därigenom skulle licentiatexamen bli en slags doktorsexamen i likhet med ett flertal andra länder – en utveckling som senare förverkligats.

Gunnar Myrdal och Bertil Ohlin väckte år 1938 en motion i riksdagen om en förstärkning av den socialvetenskapliga forskningsorganisationen vid universiteten. Där nämndes bl a att vid de stora universiteten på kontinenten i allmänhet fanns fyra eller fem professurer i nationalekonomi – i Paris och Cambridge det dubbla antalet och vid flera större universitet i USA ett tjugotal – medan det i Sverige då fanns blott åtta stycken, varav hälften i kombination med antingen finansrätt, finansvetenskap, socialpolitik eller konjunkturforskning. Åkerman tog upp frågan nära tjugo år senare och menade att tiden i hög grad var mogen för vårt land att följa denna utveckling [1956]. Närmast till hands låg att förverkliga det i socialvetenskapliga forskningskommitténs betänkande (SOU 1946:81) uppställda målet om två professurer i varje humanistisk sektion. I sin argumentering åberopade han Eli F Heckscher, som nämnt att på nationalekonomi kunde tillämpas samma omdöme som Fredrik II uttalat om sin preussiska stat, att den var "une royaume de frontières", vilket innebar att man inom nationalekonomi måste använda ovanligt många olikartade vetenskapliga metoder.

I Universitetsutredningens betänkande (SOU 1957:24) framfördes uppfattningen att professorernas undervisning i första hand borde fullgöras genom handledning och seminarieundervisning på licentiand- och doktorandstadierna, en tanke som Åkerman tidigare rekommenderat [1945]. Dock ställde han sig tveksam från både allmänakademisk och statsfinansiell synpunkt till det stora behov av nya biträdande lärare som enligt betänkandet skulle följa. Han förordade att man befrämjade utarbetandet av kompendier och läroböcker, lämpliga för de lägre

akademiska studierna (Åkerman [1944]). Själv författade Åkerman ett flertal kompendier samtidigt som han främst föreläste om sådant som ej gick att läsa sig till i litteraturen.

Trots sitt stora pedagogiska intresse hade Åkerman blott tre doktorander – Ivar Sundbom, som dock utarbetat sin avhandling under företrädarens, Gustaf Steffen, tid; Ingemar Gerhard och under-teknad samt tre licentiat – Tor Fernholm, Erik Ambjörn och Hans Hagnell. Ambjörn disputerade senare för Åkermans efterträdare, Ivar Sundbom. Som tentator ansågs Åkerman mycket fordrande. Tentamina ägde vanligtvis rum i hans bostad då tentanden först fick ett par skriftliga, större frågor att begrunda och därefter fick föredra ett längre svar, varvid denne snabbt blev avbruten vid minsta oklarhet, allt medan Åkermans mera mänskliga sidor effektivt doldes och för flertalet förblev fördolda. Gustaf Åkerman gick ur tiden 1959.

Referenser

- Bentzel, R m fl, [1957], *Sveriges privata konsumtion*. Industriens utredningsinstitut, Uppsala.
- Brisman, S, [1932], "Den industriella rationaliseringen". *Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning*, den 20 juli 1932.
- Keynes, J M, [1936], *The General Theory of Employment, Interest, and Money*. MacMillan, London.
- Lindahl, E, [1943], "Sveriges penning- och prispolitik efter kriget. Några synpunkter". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 45, s 91-105.
- Ohlin, B, [1924-25], "Åttatimmarsdagens ekonomiska verkningar". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 26, s 191-218 och nr 27, s 65-94.
- Rae, John, [1834], *Statements of Some New Principles on the Subject of Political Economy*, utgiven 1905 av Hilliard, Gray & Co, Boston.
- Rae, John, [1905], *The Sociological Theory of Capital*, utg av C W Mixer. MacMillan, New York.
- Rehn, G, [1948], "Polemik om arbetslöshetspolitik!". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 50, s 179-184
- Samuelson, P A, [1948], *Economics* McGraw-Hill, New York.
- SOU 1946:81, *Akademiska lärarbefattningar samt anslag till den vetenskapliga utbildningen m m*
- SOU 1953:15-16, *Den juridiska och samhällsvetenskapliga utbildningen*.
- SOU 1957:24, *Den akademiska undervisningen Forskarrekryteringen*.

- Wicksell, K. [1893], *Über Wert, Kapital und Rente*. Jena.
- Wicksell, K. [1913], *Vorlesungen über Nationalökonomie*. Band I, Jena.
- Wicksell, K. [1923], "Realkapital och kapitalränta" med "Tillägg. Matematisk behandling av det Åkerman'ska problemet". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 25, s 145-180.
- Åkerman, G. [1920], "Om statstjänstemännens utbildning". *Svensk Juristtidning*, nr 5, s 360-368.
- Åkerman, G. [1921], "Inflation, penningmängd och ränta". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 23, s 143-162.
- Åkerman, G. [1923-24], *Realkapital und Kapitalzins*, Stockholm.
- Åkerman, G. [1925], "Teoretiska anmärkningar rörande 8-timmarsdagen". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 27, s 251-269.
- Åkerman, G. [1927], "Den industriella arbetslöshetens utveckling och återverkningar". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 29, s 31-86.
- Åkerman, G. [1931], *Om den industriella rationaliseringen och dess verkningar*. SOU 1931:42, bil 3.
- Åkerman, G. [1937], *Mjolkregleringen*. P A Norstedt & Soners Forlag, Stockholm.
- Åkerman, G. [1941], "Gymnasiet och realskolan". *Pedagogisk Tidskrift*, nr 77, s 203-222.
- Åkerman, G. [1942], "Gymnasiets linjedelning". *Pedagogisk Tidskrift*, nr 78, s 1-19.
- Åkerman, G. [1943], "Vår prispolitik efter kriget". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 45, s 242-257.
- Åkerman, G. [1944], "Högskolearbetets rationalisering". *Universiteten i en ny värld*, utg av M Allwood, KFs förlag, Stockholm, s 60-83.
- Åkerman, G. [1945], "Högskolornas bitradande lärare". *Svensk Tidskrift*, nr 32, s 554-557.
- Åkerman, G. [1945], "Akademisk forskning contra undervisning". *Svensk Tidskrift*, nr 32, s 115-119.
- Åkerman, G. [1947], *Engelsk arbetslöshet och arbetslöshetspolitik*. Gumperts Förlag, Göteborg.
- Åkerman, G. [1953], "De samhällsvetenskapliga examensforslagen". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 55, s 223-235.
- Åkerman, G. [1955], "Socialvetenskaplig examen". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 57, s 49-64.
- Åkerman, G. [1956], "Bostadsefterfrågans inkomstkanslighet". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 58, s 1-23.
- Åkerman, G. [1956], "Nationalekonomiska dubbelprofessurer!". *Samhällsvetaren*, nr XIV, s 1-3.
- Åkerman, G. [1956], "Olika automatiseringsetapper". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 58, s 141-167.
- Åkerman, G. [1957], "The Cobweb Theorem: A Reconsideration". *Quarterly Journal of Economics*, Vol. LXXI, s 151-160.
- Åkerman, G. [1957], "Freuds driflära". *Svenska Läkartidningen*, Årg 54, nr 14, s 1092-1107.
- Åkerman, G. [1957], "Bostadsefterfrågan och dess priskanslighet". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 59, s 127-154.
- Åkerman, G. [1958], "Konsumtionens ekonometri". *Ekonomisk Tidskrift*, nr 60, s 266-281.
- Åkerman, G. [1959], "Befolkningsändringar och bostadsekonometri". Bil till *Ekonomisk Tidskrift*, nr 6, s 1-28.